

Prædiken til Juleaften

Luk. 2, 1-14

Der er en gammel talemåde, der siger, at ”man må ikke bære julen ud”. Den talemåde lever stadig. Her ved juletid er det simpelt hen forbudt at sige nej tak til at tage imod. Enhver, der kommer til vores dør, skal ganske enkelt sige ja tak til et lille glas, et stykke konfekt, ja, er det så bare en enkelt pebernød. Undslår man sig, forsynder man sig, for så ”bærer man julen ud”. Tager julen med sig derfra, så det slet ikke bliver jul i det pågældende hus! - Vi taler ellers altid om, at i julen skal vi være særligt gode mod hinanden. Og det skal vi også. Men selve julen – julen ud fra julens evangelium – handler om noget andet. Det handler om, at før alt andet skal vi tage imod.

En norsk socialpsykolog sagde i et avisinterview således: ”Spørgsmålet om Guds eksistens stiller sig i vejen for, hvad der kan være kernen i det at tro. Det stiller et enten-eller. Men måske handler tro omsat til det verdslige om den indsigt, at vi ikke er så selvstændige eller selvkontrollerende, som vi forfæg-ter, men at vi er afhængige”. Det tror jeg, han har ret i. Citatet var i avisen illustreret med Rembrandts berømte litografi af ”Forkyndelsen for hyrderne på Betlehems mark”. En velvalgt illustration. For er

der noget sted, hvor vi ser, hvad der er kernen i det at tro, så er det i julen.

”Jeg kan ikke tro”, siger mange. Jeg kunne det måske nok engang, da jeg var barn. Men nu er jeg blevet klogere. Troen er gået fløjten. Hvordan skulle et voksent og oplyst menneske dog kunne tro på en guds eksistens? Men det er måske netop dette spørgsmål, der stiller sig i vejen – spørgsmålet om der er en gud eller ej. Fordi tro i bund og grund handler om noget andet.

For at se det skal vi måske begynde helt forfra? Eller måske skulle vi begynde helt nedfra – hos barnet i krybben, den nyfødte frelser, sådan som juleevangeliet indbyder os til det. For juleevangeliet viser os, at vi er afhængige. Ikke på den måde, at vi bliver bastet og bundet, men afhængige på den bedste og mest livgivende måde, vi kender til. Julenat lagde Gud et barn i verdens arme. Vi bliver sat ind i historiens største gave-givning. Gud gav sig selv. Det, der er op til os, er alene – at tage imod. Og – hånden på hjertet – hvem kan lade være med det, når det er et lille barn, der bliver rakt hen til os? Og – hånden på hjertet – hvornår er vi mere frie, mere os selv, end når vi står med sådan et lille barn i armene?

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

Vi kunne sige det så enkelt, at selv et barn kan forstå det: Når Jesus holder fødselsdag, så er det os, der får gaverne. Det er en underlig måde at holde fødselsdag på. Men det er særdeles favorable betingelser at være inviteret til fødselsdagsfest på!

Vi kunne sige det samme med voksne ord – nemlig de ord, som Margrethe siger til sin Jonas midt i en øm scene mellem de to i Jan Kjærstads roman *Forføreren*: ”Vær skål, ikke sværd!”, siger hun til ham. Det er unægtelig et stærkt erotisk udsagn, hvilket også passer til den situation, ordene er sagt i. Men ordene om at være skål, ikke sværd rækker langt videre ud, langt dybere ned – til det, der blev sagt før om, at vi vil være så pokkers selvstændige. Vi ønsker kontrol, først og fremmest over os selv. Så meget, at vi piner livet ud af os selv og hinanden. For den, der ikke kan være skål – den, som hele tiden vil fægte sig igennem med hævet sværd, som aldrig tør løfte visiret, så ens sande ansigt kommer til syne, den, som aldrig vil tage imod – et sådant menneske er ikke menneskeligt. - Vi bærer julen ud, hvis vi ikke vil tage imod. Men det er ikke bare et spørgsmål om en god jul eller ej. Det er et spørgsmål om menneskelighed eller ej. Menneskelighed – det er at være noget for andre, siger vi. Det er sandt nok. Men julens evangelium siger alligevel noget andet: Før alt andet består sand menneskelighed i at lade en anden komme til, lade en anden være noget for os.

Det er det, der er baggrunden for juleevangeliets tale om den store glæde. Det er kun det, der ikke kræver for meget af mig, der kan berede mig glæde. Den blotte opfor-

dring til at være gode mod hinanden og gøre noget for andre, ville være ”et tyngende åg, en stang over skuldrene”, hvis der ikke gik noget forud – nemlig erfaringen af selv at være elsket. Men netop det åg, den stang, har Vorherre brudt. Den store glæde, som englen forkynder julenat, består i den nye mulighed at se, at jeg og ethvert menneske er elsket. Den kærlighed står Gud selv inde for.

”Det er saligere at give end at modtage”, hedder det et sted i bibelen. Og det er sandt. Men der er noget, der er mere sandt og mere saligt – og det er at kunne tage imod.

Men hvordan bliver vi så generøse, så stor-sindede eller så ydmyge, det er i virkeligheden ét og det samme, at vi kan tage imod? Ja, måske kan vi ikke gøre andet end det, vi er i færd med at gøre netop nu: Lytte til beretningen om den første jul, da Gud blev menneske, og sammen med børnene synge med på salmerne af vores lungers fulde kraft. Og mens vi synger, kan der umærkeligt ske det, at vi indlader os på historien og føres ind i den, så vi pludselig er med hyrderne derude på marken, hører englens ord og går med hyrderne ind til Betlehem, hvor barnet ligger i krybben. Han, som er verdens frelser. Verdens frelser? Jo, fordi han er Guds kærlighed i kød og blod. I ham er Gud til stede i verden – for os. Gennem ham bliver vi sat ind i vores sande menneskelighed – som i første omgang ene og alene består i at tage imod.

Og så kan vi bære julen med hjem fra kirke og give hinanden alle gaverne, som vi forhåbentlig har udsøgt med al kærlighedens omhu og opfindsomhed for at glæde hinanden.

Det rimer ualmindelig godt med hinanden: juleevangeliet og julegaverne. Men evangeliet først! Fordi ”det er saligere at modtage end at give”.

Glædelig jul! Amen.

Martin Wemmelund

Sct. Jørgens Kirke, Svendborg

Salmer:

94, 104, 136, 119